

Література:

1. Івахненко С.В. Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології. – К: Знання, 2005.– 286с.
2. Ніконова О. В. Системи СААТ – новий інструментарій у проведенні аудиту // Фінансовий контроль, 2007. – №6 – с. 60- 64.
3. Ільвіна С.Б. Основи аудиту: Навчально – практичний посібник.– К.: Контор, 2006р – 378с.
4. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В., Організація і методика аудиту: Підручник – К: Каравела, 2009. – 544с.
5. Лісіна В.Ю. Інформаційні технології у обліку та аудиті. Аудит інформаційних технологій // /www.gc.ua
6. Назаренко О.О., Михайленко Ю.В. Автоматизація аудиту в Україні: підходи і програмне забезпечення // /www.rusnauka.com

Діброва О. Ю., аспірант.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ОЦІНКА В СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНОГО ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Сучасний світ перебуває на стадії глобального розвитку. Якщо раніше процеси глобалізації були менш відчутними, діяльність суб'єктів економічних відносин обмежувалась рамками та кордонами однієї країни, то сьогодні, разом із набуттям міжнародними економічними відносинами все більшої ваги, географічні та політичні кордони перестають стримувати розвиток бізнесу, рух капіталів та інформації, людських та сировинних ресурсів.

Ключові завдання, які ставлять перед собою глобальні корпорації та міжнародні організації в більшості випадків втілюються в життя за допомогою проектів. Розробка нового продукту, вдосконалення вже існуючих його моделей, вихід компанії на новий ринок, реалізація соціальних програм міжнародних організацій – всі ці види діяльності є проектами. Визначаючи термін «проект», варто звернути увагу, що він характеризує унікальну діяльність, яка спрямована на досягнення конкретного результату (створення продукту проекту), має певні чітко визначені часові рамки, при цьому він (проект) має чіткі обмеження в бюджеті та повинен відповідати вимогам щодо якості та рівня ризику.

Всі учасники міжнародного економічного середовища виважено та обґрунтовано підходять до питань розробки та втілення проектів в життя, формують вимоги до кінцевого продукту, розробляють підходи до його

створення, оцінюють ризики, розраховують необхідні обсяги матеріальних ресурсів, часу, робочої сили та рівня її кваліфікації тощо. Проте сучасне світове економічне середовище часто вносить свої корективи в діяльність його суб'єктів. Якщо мова йде про глобальні проекти, їх реалізація ускладнюється тим, що в більшості випадків вони є більш тривалими, потребують врахування значної кількості ризиків, середовище їх реалізації є менш стійким, а ресурси, яких вони потребують часто можуть скласти річний бюджет пересічної країни. Пропорційно всім понесеним затратам інвестори планують отримати доходи.

З метою прогнозування отримання подальших грошових потоків після реалізації проекту та оцінки його прибутковості, для кожного з них розраховуються показник теперішньої приведеної вартості (NPV). Цей показник дає змогу визначити суму дисконтованих значень чистих грошових потоків, що генеруються проектом і перевищують початкові інвестиції. Процедура дисконтування дозволяє врахувати вартість грошей у часі, тим само даючи інвестору відносно об'єктивну інформацію про суми доходів, які будуть отримані в майбутньому. Таким чином, якщо значення NPV є більшим за 0, проект вважається прийнятним та доцільним для реалізації. Це означає, що усі грошові надходження в майбутньому від його реалізації перевищать в перерахунку суму всіх проінвестованих коштів, а також будуть більшими за альтернативні доходи від зберігання грошей у банку. В більшості випадків, отримавши додатне значення NPV, інвестор приймає позитивне рішення щодо втілення проекту в життя. Слід звернути увагу, що значення NPV залежить від часових меж інвестиційної фази проекту (під час якої створюється продукт проекту) та вчасності початку його експлуатаційної фази, коли починається отримання грошових потоків.

Для прийняття рішення щодо початку проекту і переходу від передінвестиційної до інвестиційної фази, орієнтуються саме на показник NPV та інші зазначені вище параметри прийняття інвестиційних рішень. Проте, як відомо, більшість труднощів, збоїв, відхилень виникає вже під час реалізації проекту. На питання подальшої актуальності реалізації проекту NPV відповіді дати не може, тому виникає необхідність комбінування зазначених методик з методами оцінки статусу проекту на стадії його реалізації. Для цього світова використовується метод «освоєного обсягу». Він базується на визначенні затрачених ресурсів та часу на виконання робіт по реалізації проекту на певну контрольну дату. Даний метод дає змогу оцінювати ефективність кожного проекту в трьох основних областях: обсягах, часі, вартості. Використовуючи діаграму Гантта, ця концепція дає змогу оцінити стан проекту, обчисливши та порівнявши три вартісні його характеристики:

- бюджетна вартість робіт (Planned Value (PV)), які повинні бути виконані згідно графіку проекту на контрольну дату;
- освоєний обсяг (Earned Value (EV)) – планові витрати на фактично виконаний обсяг робіт;
- фактичні витрати (Actual Cost (AC)) виконаних робіт на контрольну дату.

Визначивши три ключові вартісні характеристики проекту, можна розрахувати його відхилення по вартості (CV) та по строках (SV):

$$CV = EV - AC, \text{ де } CV - \text{Cost Variance};$$

$$SV = EV - PV, \text{ де } SV - \text{Schedule Variance}.$$

Окрім цього можна розрахувати:

- коефіцієнт по затратах (Cost Performance Index (CPI)): $CPI = EV/AC$;
- коефіцієнт по строках (Schedule Performance Index (SPI)): $SPI = EV/PV$.

У випадку, якщо $EV > AC$, $CV > 0$, а $CPI > 1$, має місце економія бюджету, у протилежному випадку – навпаки.

Аналогічна ситуація складається і з часовими критеріями оцінки ефективності, тобто якщо $EV > PV$, $SV > 0$, а $SPI > 1$, графік проекту випереджається.

Розрахувавши приведені вище коефіцієнти, можна дати оцінку фактичному стану проекту щодо дотримання строків та бюджету. Якщо коефіцієнти по затратах або по строках мають значення менше 1, то віднявши це значення від 1 можна побачити, наскільки фактичний бюджет перевищує запланований та на яку суму не виконано робіт у порівнянні із затвердженим графіком.

Варто зазначити, що метод освоєних обсягів не дає змоги оцінити фактичний вплив перевищення обсягу фактичних витрат ресурсів чи часу на результати проекту, що отримуються під час його експлуатації. Інакше кажучи, якщо інвестиційна фаза триває довше, ніж було передбачено за планом, та потребує додаткових інвестиційних затрат, це певним чином позначиться на фактичних значеннях NPV і в разі суттєвих відхилень може призвести до його негативного рівня. Таким чином, необхідно встановлювати допустимі межі коливань показників статусу проекту з метою визначення доцільності його подальшої реалізації.

Література:

1. Денисенко Н.П., Гречан А.П., Чигирин К.А. Риски внедрения инвестиционных проектов. //Достпно з <http://www. iee.org.ua>

2. Драган З. Милошевич Набор инструментов для управления проектами: (Пер. с англ. Мамонтова Е.В.); – М.: Компания АйТи; ДМК Пресс, 2006. – 729 с.: ил.
3. Флеминг В. Квентин, Коппелман М. Джоул Методика освоенного объема в управлении проектами. — М., 1999.
4. Фурта С. О проблемах использования метода освоенного объема для анализа статуса проекта. // Доступно з <http://www.e-executive.ru>.

*Дорошенко О. О., аспірант.
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ОБ'ЄКТИ КОНТРОЛЮ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Оскільки бюджетні установи є розпорядниками бюджетних коштів, контроль за їх діяльністю повинен бути організований так, щоб забезпечити максимально законне та ефективне використання фінансових ресурсів держави. З огляду на це правильна організація контролю має винятково важливе значення і повинна бути науково обґрунтованою. Початковим етапом є визначення об'єктів організації контролю.

Проф. Свірко С.В. у розрізі етапів і напрямів облікового процесу виділяє такі об'єкти організації бухгалтерського обліку:

- облікові номенклатури;
- носії облікової інформації;
- рух носіїв облікової інформації;
- інформаційне забезпечення облікового процесу;
- технічне забезпечення облікового процесу [1, с.179].

Оскільки об'єктами контролю є відносини, пов'язані із використанням бюджетних коштів у процесі виконання функцій установою, здійснення контрольного процесу базується на використанні даних бухгалтерського обліку. Об'єктами організації контролю господарської діяльності, виходячи із наведеного підходу, будуть:

- номенклатури контролю;
- носії інформації в контрольному процесі;
- рух носіїв інформації.

Контрольний процес потребує належного забезпечення інформаційними ресурсами, що суттєво впливає на результативність контролю; а також необхідним є достатнє забезпечення технічними засобами для раціонального розподілу часу та максимально ефективного виконання постав-